

2. Povolaní (pre mladých)

Vykročiť do neznáma a prijať účasť na dobrodružstve

Na otázku „Čo budeš robiť, keď dostaneš výučný list?“, ktorú som položil viacerým študentom našej saleziánskej školy, som nezriedka dostal odpoveď: pôjdem pracovať do Nemecka, do Anglicka, do zahraničia. Aj mnohí vysokoškoláci robia túto voľbu a často aj s myšlienkou, že mimo Slovenska zostanú. Ísť do zahraničia, aj keď to vždy zostáva niečím zaujímavým, nie je až takým dobrodružstvom ako v minulosti. Dnes sa ide do sveta, aspoň v našich podmienkach, s určitými istotami a kto je šikovný ten sa nestratí, prípadne sa ľahko vráti späť.

Vždy to tak však nebolo. Odchádzať do sveta na konci 19. storočia a v prvej polovici XX. storočia chcelo oveľa väčšiu odvahu. Nedalo sa len tak si cestovať a kedykoľvek sa vrátiť späť. Listy, ktorými sa dalo komunikovať, neboli lacné a trvalo týždne, kým prišli. A ak sa pozrieme na začiatok 20. storočia, celá Európa sa dostala do varu vojny, veľké ríše sa rozpadali, menšie štáty vznikali. Ísť do sveta znamenalo vôbec nevedieť, či sa vrátim, či ešte uvidím tých, ktorých som opustil, rodičov, súrodencov.

A predsa aj v tomto období sa našli mladí ľudia, ktorí opustili všetko a išli za dobrodružstvom. Bez zdravotného poistenia, bez možnosti na nejaký skorý návrat. Dozvedeli sa, že je možnosť študovať, stať sa saleziánom. Nejednen z nich sníval o misiách – ísť ešte ďalej ako je Európa, do krajín, kde ešte nepoznajú evanjelium, kde žijú primitívne a chudobne.

Dobrodružstvo cesty

Strach z dobrodružstva a obava z toho, čo bude nie je len charakteristikou nejakej doby. Iste, aj v súčasnosti je v našich saleziánskych strediskách množstvo chlapcov i dievčat, ktorí by prijali odvážnu výzvu. Aj minulosti boli odvážni i peciváli. Ide však skutočne o to, aby sme sa pozreli do svojho srdca a skúmali ho, či sme odvážni ísť do neznámej krajiny, z ktorej je malá šanca na návrat. Ísť a opustiť svoje predstavy, svoje istoty a vložiť svoj život do projektu, ktorý sa ti možno javí ako nereálny, vzdialený. Ja, salezián? Ja, dcéra Márie Pomocnice? Ja, zrieknuť sa svojej slobody, svojich možností, svojho chlapca, dievčaťa, rodiny? Áno, presne toto je tá neznáma krajina, to dobrodružstvo, ktoré sa ponúka tebe a toľkým okolo teba. Ak si zažil niečo krásne v oratku, či azda netúžiš po tom, aby to pokračovalo? Nikto ti nehovorí, že to tak bude alebo že by si tam mal byť – pýtam sa ťa skôr na to, či máš ochotu sa nad tým zamyslieť a pre niečo také sa otvoriť.

Odpovede na volanie

V evanjeliu nachádzame tri postoje ľudí, ku ktorým Kristus prehovoril, ktorých povolával. Ten prvý je radikálny a otvorený, nachádzame v odpovedi rybárov, prvých Ježišových nasledovníkov:

*Ježiš ich oslovil: „Podďte za mnou a urobím z vás rybárov ľudí.“ **Hned' zanechali siete a nasledovali ho.** (Mk 1, 17-18)*

V evanjeliu podľa Jána zase zbadáme ľudí, ktorých Ježiš oslovil, oni s ním chodili a zažili s ním úžasné veci: nadchlo ich rozmnoženie chlebov, zázračné nasýtenie zástupov. Ale títo jeho „nasledovníci“, ktorí videli viac seba než Ježiša, si zrazu začali s Ním plánovať svoje projekty. Oni nečakali, kam ich povolá Ježiš, naopak, oni pre Ježiša vymysleli svoj plán:

Videli znamenie, čo vykonal Ježiš, hovorili: „Toto je naozaj prorok, ktorý má prísť na svet.“ Ježiš spoznal, že chcú prísť a zmocniť sa ho, aby ho urobili kráľom. (Jn 6)

Oni chceli Ježiša pre svoj život, ale v žiadnom prípade nechceli dať svoj život Ježišovi. A hoci ho potom hľadali a dlho s ním diskutovali, napokon zistili, že Ježišova reč je pre nich tvrdá:

Vtedy ho mnohí z jeho učeníkov opustili a viac s ním nechodili. (Jn 6,66)

Ten, kto je okolo Ježiša, má dve možnosti. Alebo úprimne hľadá svoje povolanie a pýta sa, kam ho Ježiš volá, alebo Ježiša začne volať do svojich podujatí, ktoré si robí podľa svojich úsudkov a predstáv.

Iste, mnoho mladých ľudí sa bojí takéhoto dobrodružstva. Je v tom však nedostatok lásky. Lebo kto miluje Ježiša, ten vie, že Ježiš mal učeníkov i ženy, ktoré ho nasledovali na cestách tým, že opustili všetko, ale zároveň mal aj svojich učeníkov a priateľov, ktorí ho prijímali vo svojich domoch a rodinách. Cesty povolania sú pre každého osobitné, jedinou zásadou, ktorú by sme si mali osvojiť je to, že nepohrdam a nezamietam automaticky nijaké povolanie.

V evanjeliách, aby sme uzatvorili náš pohľad na povolaných, nachádzame aj tretí postoj k povolaniu. Zvláštnosťou týchto evanjeliových správ je to, že nepoznáme ich definitívny výsledok. Zamyslime sa teda na týmito veršami z evanjelia podľa Lukáša:

Raz, keď šli po ceste, ktosi mu povedal: „Pôjdem za tebou, kamkoľvek pôjdeš.“ Ježiš mu však odpovedal: „Líšky majú svoje nory a nebeské vtáky hniezda, ale Syn človeka nemá kde hlavu skloniť.“ Iného zas vyzval: „Pod' za mnou!“ On odpovedal: „Pane, dovoľ mi najprv odísť a pochovať si otca.“ Ale Ježiš mu povedal: „Nechaj, nech si mŕtvi pochovávajú mŕtvych. Ale ty choď a zvestuj Božie kráľovstvo!“ A iný zas hovoril: „Pane, pôjdem za tebou, ale najprv mi dovoľ rozlúčiť sa s rodinou.“ Ježiš odpovedal: „Kto položí ruku na pluh a obzerá sa späť, nie je súci pre Božie kráľovstvo.“ (Lk 9,57-62)

K nim sa tiež pridáva známa stať o bohatom mladíkovi a jeho veľkej ťažkosti odpovedať na Ježišove pozvanie. A preto zo stretnutia s Ježišom odchádza smutný. (Mt 19,16-22)

Toto nás upozorňuje, že povolanie je vážna vec a Ježiš nie je dajaký lacný náborový pracovník. On má svoje nároky, lebo tí, ktorí sa chcú veľmi úzko podieľať na jeho poslaní vo svete, idú v ústrety náročným dobrodružstvám, v ktorých musí byť človek odhodlaný na život a na smrť.

Spolupracovať s Ježišom, to neznamenať stať sa nejakým zabezpečeným funkcionárom a mať svoje teplé miestečko. Je to výzva, ktorá je určená tým, ktorí majú odvahu a, samozrejme, lásku. Lebo len láska je prvým a jediným dôvodom skúšať cesty povolania.

Pravá cesta povolania

Aby sme mohli uskutočniť svoje povolanie, je potrebné, aby sme podporovali a rozvíjali všetko, čím sme. Nejde o to, aby sme objavili seba samých alebo aby sme utvárali seba z ničoho, ale aby sme sa spoznali v Božom svetle a nechali prekvitať svoje bytie: „V Božom pláne je každý človek povolaný rozvíjať sa, pretože každý život je povolaním.“¹⁴⁰ Tvoje povolanie ťa vedie vydať zo seba to najlepšie na Božiu slávu a dobro druhých. Nejde len o to, niečo robiť, ale robiť to so zmyslom, s orientáciou. (EG 257)

„Často v živote strácame čas, keď sa pýtame: ‚Kto som ja?‘ Môžeš sa pýtať, kto si, a stráviť celý život takýmto hľadaním. Ale pýtaj sa: ‚Pre koho som tu?‘“ (EG 286)

- Dávaš priestor otázkam o svojom povolaní alebo sa ich bojíš?
- Prečo nejdeš vykročiť na cestu zasväteného povolania?
- Vieš, ako by si mohol nasledovať dona Bosca aj v manželskom živote?
- Vedel by si venovať 10 víkendov v jednom roku, aby si rozprával s Bohom o svojom povolaní?